

Två mäktiga verk av två stora inom svensk orgelmusik: **Otto Olssons första symfoni**, som Gotthard Arnér har lyft fram och spelat vid många konserter; **Harald Fryklöfs Symfoniskt stycke** — färgstarkt, nationalromantiskt, lyriskt! Verken framförs på orgeln i Kristinehamns kyrka som Otto Olsson gjorde dispositionen till — en av de få intakta romantiska orglarna i landet. Fryklöf var en av Arnérs företrädare som organist i Storkyrkan, Stockholm.

A

OTTO OLSSON

Symfonie Es-dur
för Orgel op. 15 1v 40'45"

Manuskript

I Introduktion · Allegro	15'25"
II Fuga	5'10"
III Intermezzo	3'00"
IV Andante	6'40"

B

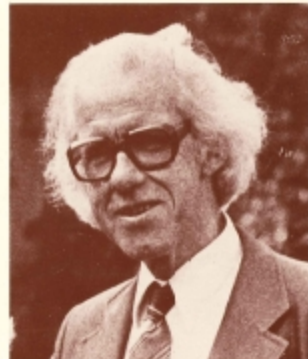
V Final 10'15"

HARALD FRYKLÖF

Symfoniskt stycke
för orgel

15'15"

Musikförläggare: Musikförläggningen 1/26

Otto Olssons (1879-1964) första orgelsymfoni har länge varit okänd. Den tryckta Credo-symfonien har beteckningen Symfoni nr 2, men någon "etta" har tidigare ej varit känd. Manuskriptet återfanns efter hans död 1964 i kvarlästenskapen.

Symfonien komponerades 1902, vid 22 års ålder! Enligt en anteckning i noterna uruppfördes den i Jakobs kyrka i Stockholm den 26 november 1905 av dåvarande organisten Albert Lindström. Konserten recenserades i stadens alla sju (!) tidningar, bl a av den bekanta signaturen PB, Wilhelm Peterson-Berger. Denne var av diverse anledningar mycket negativ. Om detta var skälet till att Otto Olsson drog tillbaka symfonien vet man ej, men alltnog, den har sedan dess ej uppförts i sin helhet förrän efter hans död.

Symfonien omfattar fem satser. I stilen är den påverkad av fransmannen Charles-Marie Widor's orgelsymfonier vilka börde till den gängse repertoaren vid sekelskiftet. Introduktionen presenterar det huvudsakliga tema-materialet för hela symfonien med utgångspunkt från

orgelns svagaste stämma och växer så småningom ut till en vital och fästig allegrosats. Denna är i traditionell sonatform med ett sådötema av typisk nationalromantisk karaktär, mjukt och uttrycksfullt. Andra satsen är en fuga med två teman, kontrapunktiskt skicklig och mycket melodisk. Denna sats avslöses av ett kort intermezzo med en fanfarartad mellandel. Andantesatsen är mycket lyrisk där orgelns mjukaste stämmor för en "himnisk dialog". Finalens huvudtema är ett brett och ståtligt maestoso; efter ett mjukt vaggande sångtema kommer ett avsnitt där Otto Olsson genomför en intressant teknisk studie. Melodier flyter fram i altstämman till ett harparat ackompanjemang, allt spelat med båda händerna på två manualer samtidigt. Tummarna på den undre, spelande melodien och övriga fingrar spelande ackompanjemanget på den övre. Symfonien utmynnar så i ett glansfullt fortissimo.

Harald Fryklöf (1882-1939) var organist i Storkyrkan i Stockholm 1908-1919. Han var också lärare i harmonilära vid dåvarande musikkon-

servatoriet. Som elev till Johan Lindegren — Hugo Alfvén's lärare — och senare Philipp Scharwenka i Berlin lade han en fast grund för sin kompositoriska verksamhet. Han förenar i sin stil en färgstark harmonik à la Reger och en nationalromantisk, lyrisk ton med en aktningsvärd kontrapunktisk förmåga.

Han gick bort i spanska sjukan i blomman av sitt liv och hans verk är därför till antalet ej så många. De i dag mest spelade är de båda stora orgelverken: Passacaglia och Symfoniskt stycke. Därjämte står hans Sonatalla legenda för violin och piano ofta på programmet. Bland hans övriga verk kan nämnas en sonat för piano, sänger med orkester, solosånger med piano samt körverk av skilda slag.

Symfoniskt stycke är ett brett anlagt orgelverk med ett markant, heroiskt huvudtema och ett lyriskt sångtema. Formen är något rapsodisk men har tydliga drag av klassisk orgelmusik. I den med Fryklöf samtida svenska orgelmusiken intar Symfoniskt stycke en förställning.

Gotthard Arnér

INSPELNINGEN

ägde rum den 15 och 16 december 1980 i Kristinehamns kyrka. Tekniker: Bertil Ålsving / Sound Workshop. Graverier: The Cutting Room. Pressning: Gramoplast. Konvolutets framsida: Robert Tierer. Foton: Gotthard Arnér - Per L. B. Nilsson, DN; Otto Olsson - Frithiof Dabblöy; Harald Fryklöf från Musikförläggarens bibliotek. Tryck: SIB-tryck.

Produktion: Jacob Bæthius.
© och © 1982 Proprius Musik AB, Stockholm, Sweden.

MADE IN SWEDEN